

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 8Cdo/60/2019
Identifikačné číslo spisu: 6412212391
Dátum vydania rozhodnutia: 31.03.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Ladislav Górász
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:6412212391.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu E. O., bývajúceho v L. Š., N. Z.. R. X, zastúpeného JUDr. Jánom Repášom, advokátom so sídlom Zvolene, Trhová 4, proti žalovanému Stavebnému bytovému družstvu, so sídlom v Žiari nad Hronom, Pod Donátom 3, zastúpenému JUDr. Lenkou Balážiovou, advokátkou so sídlom v Žarnovici, Bystrická 1029/101, o návrhu na vykonanie opravy elektroinštalácie a zľavu z predpisu nájomného, ktorý spor bol vedený na Okresnom súde Žiar nad Hronom pod sp. zn. 7C/35/2012, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 4. mája 2016 sp. zn. 15Co/696/2015, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanému priznáva náhradu trov dovolacieho konania voči žalobcovi v celom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Žiar nad Hronom (ďalej len ako „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 8. januára 2013 č. k. 7C/35/2012-77 zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal uloženia povinnosti žalovanému vykonať opravu elektroinštalácie a poskytnúť mu zľavu na nájomnom z dôvodu väd elektroinštalácie. Vychádzal z toho, že znaleckým posudkom bolo preukázané, že elektroinštalácia, vady ktorej žalobca tvrdí, je funkčná a neobmedzuje žalobcu v riadnom užívaní bytu. Vychádzajúc z ustanovení § 664, § 668 ods. 1, § 673, § 674 a § 675 Občianskeho zákonníka a § 5 vyhlášky č. 87/1995 Z. z. dospel k záveru, že povinnosť odstrániť drobné opravy zaťažuje nájomcu, t. j. žalobcu.

2. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len ako „odvolací súd“) na odvolanie žalobcu rozsudkom z 29. januára 2014, sp. zn. 15Co/51/2013 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením zo 14. októbra 2015, sp. zn. 8Cdo/346/2014 na dovolanie žalobcu rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Rozhodol tak majúc za to, že žalobcovi nebola daná možnosť oboznámiť sa s vyjadrením žalovaného k odvolaniu, čím mu bola odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p. V odôvodnení svojho uznesenia ale najvyšší súd tiež uviedol, že konania a rozhodnutie odvolacieho súdu nemá ďalšie

dovolateľom vytýkané vady.

4. Krajský súd v Banskej Bystrici ďalším rozsudkom zo 4. mája 2016, sp. zn. 15Co/696/2015 rozsudok prvej inštancie potvrdil ako vecne správny. Stotožnil sa so súdom prvej inštancie zisteným skutkovým stavom veci a jeho právnym posúdením. Na doplnenie dôvodov napadnutého rozhodnutia a reagujúc na odvolaciu argumentáciu žalobcu uviedol, že nezistil vadu rozhodnutia podľa § 157 O. s. p., a pokiaľ súd prvej inštancie neakceptoval všetky rozsiahle námietky žalobcu, neznamená to, že by sa nimi nezaoberal, práve naopak, celé odôvodnenie napadnutého rozhodnutia na ne reaguje. Rovnako ako najvyšší súd v jeho zrušujúcom uznesení, neuznal ani ďalšie námietky žalobcu týkajúce sa väd konania a rozhodnutia.

5. Proti rozsudku odvolacieho súdu žalobca podal dovolanie, pričom jeho prípustnosť vyvodzuje:
i/ z ustanovenia § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. dôvodiac, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je nepreskúmateľné. Tiež namieta, že súd rozhodol na základe neurčitého a vadného žalobného návrhu, a nakoľko sa jedná o rozhodnutie zásadného právneho významu odvolací súd pochybil, keď dovolanie nepripustil podľa § 238 ods. 3 O. s. p.,
ii/ z ustanovenia § 237 ods. 1 písm. g/ O. s. p., nakoľko vo veci konal sudca zaujato, rozsudok nemá oporu v právnom stave veci a je formulovaný tendenčne voči žalobcovi. Z rovnakého dôvodu namieta zaujatosť sudcov odvolacieho súdu, rozhodujúcich a konajúcich vo veci odvolania žalobcu,
iii/ z ustanovenia § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.,
iiii/ z ustanovenia § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p., kde rozsiahlo namieta nesprávne právne posúdenie veci súdmi.

6. Žalovaný navrhol dovolanie zamietnuť.

7. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 C. s. p., ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2016, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá C. s. p. (ale) právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

8. Zohľadňujúc vzájomnú koreláciu ustanovení § 470 ods. 1 C. s. p. a § 470 ods. 2 C. s. p. dovolací súd konštatuje, že nová právna úprava vychádza síce z princípu okamžitej aplikability procesnoprávných noriem (viď § 470 ods. 1 C. s. p.), rešpektuje ale procesný účinok tých dovolaní, ktorý zostal zachovaný aj po 30. júni 2016 (viď § 470 ods. 2 C. s. p.). V dôsledku toho platí, že ustanovenia novej, od 1. júla 2016 účinnej, právnej úpravy o dovolaní a dovolacom konaní sa v prípade týchto dovolaní nemôže uplatniť v plnom rozsahu hneď od uvedeného dňa, v celej šírke a so všetkými dôsledkami. Úplná aplikabilita týchto ustanovení novej právnej úpravy sa uplatní až pri dovolaniach podaných od uvedeného dňa. Opačný záver by bol porušením právnej istoty a legitímnych očakávaní strán, lebo ten, kto konal na základe dôvery v platný a účinný zákon, nemôže byť vo svojej dôvere k nemu sklamaný [viď tiež závery vyjadrené v rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) sp. zn. PL. ÚS 36/1995].

9. Dovolanie žalobcu smeruje proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie vo veci samej. Rozsudky odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, boli uvedené v § 238 ods. 1 až 3 O. s. p. Dovolanie žalobcu nesmeruje proti rozsudku, ktorý je uvedený v týchto ustanoveniach; prípustnosť dovolania preto z § 238 ods. 1 až 3 O. s. p. nevyplýva.

10. Predmetné dovolanie by bolo prípustné iba ak v konaní došlo k procesným vadám, ktoré boli uvedené § 237 ods. 1 O. s. p.

11. Žalobca vo svojom dovolaní namieta procesnú vadu uvedenú v § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. Dôvodom, ktorý zakladá prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia, je taký nesprávny, procesné ustanovenia porušujúci postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi odníme možnosť pred ním konať a v konaní uplatňovať (realizovať) procesné práva priznané mu za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Ide najmä o právo predniesť

(doplniť, či doplňovať) návrhy, vyjadriť sa k rozhodným skutočnostiam, k návrhom na dôkazy a k vykonaným dôkazom, právo označiť navrhované dôkazné prostriedky, právo so súhlasom predsedu senátu dávať v rámci výsluchu otázky účastníkom (svedkom) a právo zhrnúť na záver pojednávania svoje návrhy, vyjadriť sa k dokazovaniu i k právnej stránke veci (čl. 38 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, ako aj § 101 ods. 1, § 117 ods. 1, § 123, § 118 ods. 1, § 126 ods. 3, § 131, § 211, § 215 O. s. p.).

12. Žalobca svoju argumentáciu o existencii vady v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. založil na tvrdení, že rozhodnutie súdu prvej inštancie a tým aj odvolacieho súdu, ktorý ho potvrdil sú nepreskúmateľné, nezrozumiteľné, nedostatočne odôvodnené a nepresvedčivé v smere súdom vyslovene povinnosti nájomcu odstraňovať zistené závady elektroinštalácie bytu, nakoľko podľa jeho názoru o bežnú údržbu bytu nešlo, čo rozsiahlo opísal v dovolaní.

13. K tejto námietke dovolací súd uvádza, že len v mimoriadnych a ojedinelých prípadoch môže nepreskúmateľnosť rozhodnutia súdu zakladať vadu v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p., a to napríklad vtedy, ak rozhodnutie napadnuté opravným prostriedkom ako celok neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, prípadne vtedy, ak odôvodnenie napadnutého rozhodnutia má také zásadné nedostatky, ktoré sa svojou povahou, intenzitou, významom a právnymi následkami blížia k „justičnému omylu“. Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva totiž princíp právnej istoty môže ustúpiť iba výnimočne, a to za účelom zaistenia opravy základných väd alebo justičných omylov (pozri Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003) a napravenia „väd najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“, ale nie z dôvodu právnej čistoty (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009). Po preskúmaní spisu dovolací súd nezistil, že by v prejednávanej veci išlo o takýto extrémny prípad vybočenia z medzi ustanovenia § 157 ods. 2 O. s. p., ktorý by bol dôvodom pre uplatnenie (ako výnimky) druhej vety stanoviska R 2/2016, tak ako to tvrdí dovolateľ v dôvodoch svojho dovolania.

14. Potvrdzujúce rozhodnutie odvolacieho súdu v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie spĺňa kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 157 ods. 2 O. s. p. z hľadiska formálnej štruktúry a obsahuje aj zdôvodnenie všetkých pre vec podstatných skutkových a právnych otázok. Z odôvodnení oboch rozhodnutí sú zrejme právne úvahy odvolacieho i prvoinštančného súdu (ich vecnou správnosťou sa dovolací súd nezaoberal), ktoré viedli k prijatiu konečného záveru v prejednávanej veci. Súd prvej inštancie jasne uviedol ako dospel k tomu, že žalobca je povinný vykonať opravu elektroinštalácie, nakoľko ide o drobnú opravu ako vyplýva z § 687 Občianskeho zákonníka, § 5 nariadenia vlády č. 87/1995 Zb. a znaleckého posudku. Za procesnú vadu konania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. nemožno považovať to, že súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv žalobcu.

15. Pokiaľ žalobca namietal, že súdy rozhodli na základe neurčitého žalobného návrhu, čo má zakladať vadu konania § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p., k tejto námietke sa už rozsiahlo vyjadril dovolací súd vo svojom predchádzajúcom rozhodnutí na str. 11 - 12, ktorý takúto vadu konania nezistil a tiež odvolací súd na str. 12. Vadou konania § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. nie je ani skutočnosť, že odvolací súd nevyslovil vo výroku svojho rozhodnutia prípustnosť dovolania (§ 238 ods. 3 O. s. p.), nakoľko posúdenie, či ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu je len a len na súde, na námietku strany sporu v tomto smere prihliada.

16. Dovolací súd preto vadu zmätočnosti (§ 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p.) v rozhodnutiach súdov nižšej inštancie nezistil.

17. Žalobca namieta aj procesnú vadu konania podľa § 237 ods. 1 písm. g/ O. s. p., lebo spor na súde prvej inštancie ako aj na odvolacom súde prejednali a rozhodli zaujatí sudcovia, čo má vyplývať z ich tendenčného rozhodnutia.

18. Z obsahu spisu vyplýva, že o námietke zaujatosti podanej žalobcom voči zákonnému sudcovi súdu prvej inštancie právoplatne rozhodol Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením z 27. júla 2006, sp. zn. 16NcC/18/2006 tak, že námietke zaujatosti nevyhovel. O námietke zaujatosti voči členom senátu

odvolacieho súdu rozhodol najvyšší súd uznesením zo 16. decembra 2015, sp. zn. 5Nc/11/2015 tak, že JUDr. Jaroslava Mikulaja a JUDr. Jaroslava Galla nevyлúčil z prejednávania a rozhodovania v spore vedenom pod sp. zn. 15Co/696/2015.

19. Pri posudzovaní opodstatnenosti tejto námietky vychádzal najvyšší súd z toho, že neexistencia žiadneho rozhodnutia alebo existencia právoplatného rozhodnutia nadriadeného súdu o tom, že sudca je alebo nie je vylúčený z prejednávania a rozhodovania veci nebráni dovolaciemu súdu pri skúmaní podmienok prípustnosti dovolania v zmysle § 237 písm. g/ O. s. p. posúdiť túto otázku samostatne (viď R 59/1997).

20. Z hľadiska § 14 ods. 1 O. s. p. je právne významný vzťah sudcu, a to buď k veci (kedy má sudca svoj konkrétny záujem na určitom spôsobe skončenia konania a rozhodnutia o veci), alebo k účastníkom konania (o taký vzťah ide vtedy, ak sudca má k účastníkovi konania určitý osobný vzťah, so zreteľom na ktorý možno mať pochybnosti o jeho nezaujatosti) a napokon k zástupcom účastníkov konania.

21. I keď zákon v § 14 ods. 1 O. s. p. spája vylúčenie sudcov z prejednávania a rozhodovania vo veci nielen so skutočne preukázanou zaujatosťou, ale aj vtedy, ak možno mať čo i len pochybnosť o ich nezaujatosti, nemožno prehliadať, že rozhodnutie o vylúčení sudcu podľa § 14 ods. 1 O. s. p. predstavuje výnimku z významnej ústavnej zásady, že nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). Vzhľadom na to možno vylúčiť sudcu z prejednávania a rozhodovania pridelenej veci len celkom výnimočne a len zo skutočne závažných dôvodov, ktoré sudcovi zjavne bránia rozhodnúť v súlade so zákonom, objektívne, nezaujato a spravodlivo. Samotný subjektívny názor strany sporu, že v osobe určitého sudcu sú dané okolnosti vylučujúce ho z prejednávania a rozhodovania veci, nezakladá ešte bez ďalšieho dôvod pre legitímne obavy z jeho nestranného a nezaujatého rozhodovania.

22. Dovolateľ svoj názor, že v danom prípade spor na súde prvej inštancie a odvolacom súde prejednali a rozhodli zaujatí sudcovia, vyvodzoval z toho, že ich rozhodnutia pôsobia tendenčne.

23. Dovolací súd zistil, že zo spisu nevyplýva žiadna okolnosť svedčiaca o tom, že by u zákonných sudcov neboli dané dostatočné záruky objektívneho, nezaujatého a nestranného rozhodovania. Žalobca neuviedol žiadny zákonom uznaný dôvod zaujatosti spochybňujúci nezaujatosť sudcov. Dovolací súd pochybnosti žalobcu o nezaujatosti sudcov nepovažuje za také, ktoré by mohli mať právnu relevanciu a je toho názoru, že sú motivované tým, že nebolo rozhodnuté podľa subjektívnych predstáv žalobcu; hodnotenie správnosti súdneho konania, resp. rozhodovania nepatrí stranám sporu a nemôže objektívne zakladať pochybnosti o nezaujatosti sudcu. Za dôvody pre vylúčenie sudcu totiž nemožno považovať okolnosti, ktoré spočívajú v postupe sudcu v konaní alebo v jeho rozhodovaní.

24. Najvyšší súd preto dospel k záveru, že prípustnosť dovolania v zmysle ustanovenia § 237 písm. g/ O. s. p. z dôvodu, že rozhodoval vylúčený sudca, nie je daná.

25. I keby v preskúmvanej veci došlo k tzv. inej procesnej vade majúcej za následok nesprávne rozhodnutie v spore ako namieta žalobca v dovolaní, nejde o vadu konania uvedenú v § 237 ods. 1 O. s. p., ani znak (atribút, stránku) rozhodnutia, ktorý by bol uvedený v § 238 O. s. p. ako zakladajúci prípustnosť dovolania. To isté platí aj o nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.); aj za predpokladu, že by tvrdenia dovolateľa boli opodstatnené, mohli by mať za následok nanajvyšš vecnú nesprávnosť napadnutého uznesenia, ale nezakladali by súčasne prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O. s. p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné, ale o taký prípad v danej veci nejde (R 54/2012).

26. Vzhľadom na uvedené možno zhrnúť, že v danom prípade prípustnosť dovolania žalobcu nemožno vyvodiť z ustanovenia § 238 O. s. p., ani z ustanovenia § 237 ods. 1 O. s. p., Najvyšší súd Slovenskej

republiky preto dovolanie žalobcu podľa § 447 písm. c/ C. s. p. ako procesne neprípustné odmietol.

27. O náhrade trov dovolacieho konania rozhodol dovolací súd podľa § 453 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 262 ods. 1 a 2 C. s. p. V dovolacom konaní úspešnému žalovanému priznal náhradu trov konania voči žalobcovi v plnom rozsahu.

28. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.